

van belastingbetalers en dat deze deskundigheid niet altijd voorhanden is.^{502 503 504}

Het gaat in dit hoofdstuk vooral om de rechtsbescherming die door de AWR wordt geboden, met name met betrekking tot de bezwaar- en beroepsprocedure.⁵⁰⁵ Veel van hetgeen over de rechterlijke taak wordt gezegd, geldt ook voor de cassatierechter. Daarnaast wordt ingegaan op de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, omdat deze beginselen belangrijke criteria inhouden voor het overheidsoptreden.⁵⁰⁶ Het gaat om een aantal beginselen dat van betekenis is, of kan zijn, op fiscaal terrein. Artikel 1 van het Belastingstatuut geeft aan dat iedere belastingambtenaar met deze beginselen rekening moet houden.⁵⁰⁷

Daarnaast gaat het in dit hoofdstuk om de vraag of de belastingbetaler werkelijk materiële betekenis kan ontleen aan het systeem van fiscale rechtsbescherming. Daartoe wordt in dit hoofdstuk een aantal meningen uit de rechtspraak aangehaald. Belastingbetalers, belastingadviseurs, belastingambtenaren en fiscale rechters krijgen in de dagelijkse praktijk te maken met het functioneren van het rechtsbeschermings-systeem. Zij kunnen derhalve aangeven, of en in hoeverre, dit systeem goed werkt dan wel of er belemmeringen zijn, zoals de ingewikkeldheid van de fiscale regelingen. Door het stellen van vragen met een "open" karakter wordt ruimte geboden aan hun persoonlijke ervaringen en aan het rechtsoordeel zoals dat leeft in hun rechtsbewustzijn. Het zijn immers deze rechtsoordelen waarbij de belastingheffing (wetgeving) behoort aan te sluiten.⁵⁰⁸

3.2.1 De grote eigen verantwoordelijkheid van belastingbetalers op fiscaal terrein

Met het gebruik van vage termen legt de wetgever o.g. de politiek een belangrijke verantwoordelijkheid voor het tot gelding brengen van de rechtvaardigheid bij belastingen bij de belastingpraktijk: bij de belastingbetalers en hun adviseurs, bij de belastingambtenaren en bij de fiscale rechter.⁵⁰⁹ In principe rust de grootste verantwoordelijkheid bij de belastingbetaler, want hij moet als eerste uitvoering geven aan de belastingwetgeving. Via het formele belastingstelsel krijgt hij te maken met complexe fiscale verplichtingen die moeten leiden tot het vaststellen van de belasting-schuld en daarmee tot zijn rechtvaardig geacht aandeel in de belastingdruk.⁵¹⁰ Slaagt hij er niet in om die verplichtingen goed te vervullen, dan kan hij een conflict verwachten

⁵⁰² L.G.M. Stevens [26, blz.517 e.v.]: "Het fiscale gebeuren is voor een groot gedeelte van alle belastingplichtigen moeilijk te begrijpen of onbegrijpelijk." (blz.525)

⁵⁰³ Ch.J. Langereis [1]: "Hier voelt men de spanning tussen de noodzakelijke hulp aan een niet-deskundige belastingplichtige en de onmogelijkheid voor de rechter als diens advocaat op te treden." (blz.239)

⁵⁰⁴ Zie hoofdstuk 4.

⁵⁰⁵ Vanaf 1 januari 1994 gelden voor het indienen van een bezwaar- en beroepschrift de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht.

⁵⁰⁶ Zie hoofdstuk 3.7.

⁵⁰⁷ Het op 12 november 1991 door de staatssecretaris van Financiën drs. M.J.J. van Amelsvoort naar de Tweede Kamer gezonden Belastingstatuut (kamerstuk 22300 IX B, nr 12).

⁵⁰⁸ Zie hoofdstuk 1 en de bijlagen 1 en 2.

⁵⁰⁹ Zie de hoofdstukken 3.8 en 4.7.

⁵¹⁰ Zie de Algemene wet inzake rijksbelastingen: de hoofdstukken II, III en VIII.